

ACTA DEL GRUP IMPULSOR DEL Pla Director de Participació Ciutadana de MANACOR 2017-2020

A l'Ajuntament de Manacor, **el dia 19 d'abril de 2017** es reuneixen els membres del Grup Impulsor del Pla Director de Participació Ciutadana de Manacor 2017-2020.

Assisteixen a la reunió:

- Carles J. Grimalt Garcia, Volem Manacor
- Sebastià Nadal Santandreu, PSIB - PSOE (en substitució de Joan Gabriel Parera)
- Cristina Capó Santandreu, MÉS - Esquerra
- Associació de veïns/es de Son Macià
- APROSCOM
- Catalina Riera Mascaró, delegada d'Educació i Desenvolupament Local
- Antònia Llodrà Brunet, delegada de Participació Ciutadana i Turisme
- Mª Isabel Bauzà Quetglas, delegada de Polítiques Socials i Comerç
- Tècnica de Desenvolupament Local
- Tècnic de Cultura
- Tècnica de Serveis Socials

S'excusen:

- Associació 3ª Edat – Inserso
- Club de Futbol Porto Cristo
- Associació de Comerciants d'Es Centre
- Renou Col·lectiu
- Associació d'Alumnes de l'IES Mossèn Alcover
- Dones per a la Igualtat i la Integració

La reunió comença amb la benvinguda d'**Antònia Llodrà**, regidora de Participació Ciutadana de Manacor, que dóna les gràcies per l'assistència dels i de les participants i comunica la voluntat política d'elaborar un Pla Director de Participació Ciutadana (d'ara en endavant, PDPC) a partir d'un procés en el que ja es comenci a practicar i a aprendre a fer participació ciutadana. Així mateix, presenta na **Neus Ramis** que s'encarregarà de facilitar el procés.

S'obre un torn de paraula als i a les assistents demanant-los de fer una ronda de presentacions que faciliti situar a cada membre en el seu entorn social. Un cop acabades les

presentacions, el representant de l'**Associació de veïns/es de Son Macià** demana sota quins criteris s'han identificat els membres del grup impulsor. **N'Antònia Llodrà** explica que la selecció ha tingut en compte distints criteris, com per exemple que siguin associacions actives o que tinguin voluntat de col·laborar i de treballar en aquest sector. La **tècnica de Desenvolupament Local** afegeix que s'ha fet un filtratge de les associacions més actives i a algunes d'elles se'ls hi farà una entrevista en profunditat que servirà per fer la diagnosi prèvia a la redacció del Pla estratègic de participació. A d'altres se'ls hi passarà una enquesta on line. Per seleccionar les que formarien part del grup impulsor, es va intentar escollir les que representessin a una pluralitat de persones, que fossin diverses i de distints sectors (esportives, de veïns, de tercera edat, culturals...). **Neus Ramis** afegeix que el grup impulsor està concebut com un grup de feina plural format per la societat civil que garanteix el principi de transparència de tot el procés i que s'encarrega de la tasca del seguiment i la valoració de cada etapa del procés.

Neus Ramis comença l'explicació especificant que la participació ciutadana són els espais i processos on la ciutadania construeix de forma col·lectiva les polítiques públiques i projectes comunitaris. És una manera de fer, diferent de l'unilateralisme, on l'Ajuntament marca les iniciatives a implementar sense interacció amb el ciutadà, o del bilateralisme, on les entitats o ciutadans es queixen de forma personalitzada a l'administració local, batlessa, regidors i tècnics. La participació ciutadana s'insereix dintre d'un nou model de governança on es demana a la ciutadania que s'impliqui i es coresponsabilitzi més en la presa de decisions del seu entorn. Afavoreix la transparència, el diàleg, al construir ponts entre l'administració i les persones i fomenta la proximitat i la coresponsabilitat entre els qui governen i la ciutadania. Es comenta que la darrera està molt acostumada a funcionar a partir de la cultura de la queixa, sense adoptar una actitud més propositiva que ajudaria a que el compromís social ciutadà fos més elevat i les propostes municipals més encertades i consensuades.

Neus Ramis explica, de forma detallada, què és un PDPC, mencionant que és una eina de planificació estratègica que pretén posar ordre a la participació que s'està fent a Manacor i que marca unes línies generals que serviran per fomentar-la i activar-la, tenint en compte el context social i institucional on es realitza. **Neus Ramis** prossegueix presentant la proposta metodològica de PDPC per Manacor. En primer lloc, es proposa el que s'està fent avui, la creació d'un Grup Impulsor (GI), format per representants de les forces polítiques que hi ha al Ple, per tècnics municipals i per membres de la ciutadania que representen distintes sensibilitats. En segon lloc, es farà una diagnosi participativa, és dir, s'obtindrà una fotografia de l'estat de la participació a Manacor a partir d'entrevistes qualitatives i tallers amb entitats i tècnics municipals. Un cop s'obtingui la informació necessària que constati les potencialitats i mancances en aquest àmbit, es definiran les línies estratègiques que ha d'integrar aquest PDPC. El GI es tornarà a reunir per debatre, enriquir, modificar i

comentar aquestes línies estratègiques elaborades des de la regidoria de Participació Ciutadana i Batlia. A continuació, es definiran les accions que integraran cada línia estratègica. En aquest sentit, s'obrirà la participació al conjunt del poble i se'ls convidarà a col·laborar en la seva definició. Es recolliran les propostes ciutadanes a partir de diferents canals i tècniques. EL GI en aquest sentit, té la funció de vetllar pel bon compliment del procés, garantint la transparència i servint com a espai de debat sobre els documents que es vagin elaborant.

A continuació, s'obre el torn de paraules.

Antònia Llodrà obre la conversació dient que una de les dificultats de la participació a Manacor i que apareixerà al llarg del procés és la de convocatòria, com demostra aquesta reunió del Grup Impulsor en la que han fallat 5 entitats que havien confirmat prèviament la seva assistència. **Catalina Riera** afegeix que la gent està motivada a participar sempre que sigui d'un àmbit que l'interessi especialment. D'exemples, a Manacor en tenim molts, comenta. Les comissions temàtiques molt específiques que usualment funcionen sense reglament són molt més exitoses i operatives, com per exemple la Comissió 0-3 anys (que aglutina professionals de diferents entorns i sectors que treballen amb aquest grup d'edat) o la gent de s'Illot o el sectorial de na Camel·la. Na **Maria Isabel Bauzá** coincideix amb n'**Antònia Llodrà** i na **Catalina Riera** en el fet de que s'han de donar molts al·licients per aconseguir que la gent participi. Un exemple és l'Associació de Comerciants que ha estat reclamant tenir un espai de diàleg amb l'Ajuntament i quan se'ls va convocar, de 70 convocats n'apareixeren 5.

El **representant de l'Associació de veïns/es de Son Macià** opina que un dels aprenentatges de la crisi del 2011 ha estat que la gent torna a tenir ganes d'implicar-se a l'entorn on habita. Per això, creu que si la gent veu que la participació pot tenir un resultat i pot ser vinculant, segurament hi haurà una resposta positiva. Na **Cristina Capó** comenta que està totalment d'acord amb en el representant de l'Associació de veïns/es de Son Macià i considera que si es fa participació aquesta ha de ser vinculant i inclusiva i ha de servir per construir conjuntament, no tan sols per escoltar les propostes i idees d'algú que convoqui la reunió. El perfil de la ciutadania ha canviat lleugerament i ara es tenen més ganes d'incidir en les decisions municipals, però aquesta participació ha de ser permesa per l'equip polític que lidera la municipalitat. Per exemple, les festes de Son Macià funcionen molt bé perquè es fan de forma participativa.

El **representant de l'Associació de veïns/es de Son Macià** opina que si s'obrin nous canals de participació diferents dels que sempre havien existit, aquest canvi requereix d'un

aprenentatge. Na **Neus Ramis** respon a aquesta qüestió dient que el Pla Director en sí ja representa una oportunitat per introduir aquesta nova manera de treballar i relacionar-se amb la ciutadania de forma més horitzontal i propera. No pretén ser un Pla elaborat des d'un despatx sinó que està plantejat perquè sigui un procés pedagògic en el que s'introdueixen elements propis de la cultura participativa. També incideix en que, segons el seu parer, de la millor manera en que les persones aprenen a fer participació és fent-la a partir de processos i tècniques participatives concrets dissenyats amb aquest propòsit, no tant a partir de formacions i xerrades.

El **tècnic de Cultura** comenta que la ciutadania en general i totes les associacions poden participar però ho haurien de fer de manera responsable, opina que no tot és factible i que "hem de saber fins a on es pot arribar i de quina manera". Si es vol aprofundir més en certs aspectes hi ha d'haver una coresponsabilització, que no és tant en l'organització sinó en saber què fer, perquè ho volem fer, qui ho ha de fer i com. No totes les peticions i demandes que vinguin d'associacions i entitats seran possibles, factibles, viables o efectives. Na **Neus Ramis** aclareix que perquè es produeixi participació, en primer lloc s'ha de partir d'una voluntat política que decideixi obrir un tema en concret a debat. No tot es pot obrir a debat, ja que nombroses polítiques municipals tenen limitacions tècniques, pressupostàries, normatives o vénen proposades per l'equip de govern que lidera l'Ajuntament. Per tant, cal delimitar què es vol posar a debat i sota quins criteris, evitant el model de "carta als reis".

N'Antònia Llodrà accentua un altre repte a tenir en compte. Parla de la idiosincràsia de Manacor, que té nuclis i realitats molts diferents entre sí amb distintes necessitats. Hi ha nuclis dispersos, residencials, turístics i d'altres com Manacor en format més de nucli urbà. Na **Maria Isabel Bauzá** afegeix que inclús dins Manacor també hi ha distintes realitats, necessitats i barris molt diversos. Aquest fet s'haurà de tenir en compte alhora de dissenyar la participació i decidir el grau d'inclusió de la població que pot votar en cada procés. S'ha d'abordar, doncs, el repte de, per exemple, si en un procés que es faci a Manacor nucli poblacional hi pot votar la gent de Porto Cristo. Na **Cristina Capó** opina que això dependrà del tarannà polític de l'equip de govern. Alguns decidiran que només votin els de la mateixa localitat i d'altres opinaran que tothom pot opinar i decidir sobre els processos de tots els nuclis. En aquesta línia, na **Neus Ramis** comenta que aquest repte es pot posar a debat en els distints tallers que es facin, per tal de consensuar-ne una solució que convenci a la majoria.

El **tècnic de Cultura** afegeix que hi ha aspectes com els serveis bàsics (elements del carrer, enllumenat públic, voravies, etc.) que es suposa que no es posaran a debat ja que són prioritats. Ara bé, si per exemple dintre de l'àrea de Cultura es vol repartir més el meló, no

hi ha cap problema sempre hi quan hi hagi l'interès i motivació per fer-ho per part de les entitats. **Cristina Capó** comenta que, evidentment, els serveis bàsics no es posaran a debat ja que són una obligació municipal. Segons el seu parer, els pressupostos participatius, per exemple, esmentant un exemple de procés participatiu, haurien de fer-se al voltant d'altres aspectes no tan prioritaris o rellevants. **Catalina Riera** i **Sebastià Nadal** argumenten que normalment es solen fer pressupostos participatius sobre el capítol d'inversions.

Un altre tema que preocupa al Grup Impulsor és la representació de totes les sensibilitats territorials de Manacor en aquest grup de treball. En concret, la **representant d'APROSCOM** comenta que manquen representants dels distints nuclis. **Antònia Llodrà** respon dient que la seva participació estava contemplada però les entitats que en teoria havien de vehicular-la, no han assistit. Aquest argument accentua un altre repte de la participació a Manacor: convèncer a les entitats a participar, a fer participació, a implicar-se en aquest procés i a donar-li la importància que té, tal i com diu **Maria Isabel Bauzà**. En aquest punt s'obre un debat: per una banda, la **representant d'APROSCOM** contrasta aquest argument dient que el que ella percep és que a Manacor hi ha molta participació, les entitats comencen amb molta força, mogudes per una motivació gran i participant en comissions amb l'Ajuntament, però al cap d'un temps es desmotiven perquè perceben que tant els professionals tècnics com els i les representants polítics/ques s'allunyen d'aquestes i no tenen en compte les seves demandes. No basta en acudir a les convocatòries sinó que caldria que es responguessin a les necessitats o peticions que aquestes reclamen. Considera que la comunicació entre l'Ajuntament i la ciutadania/entitats no és l'adequada.

Na **Catalina Riera** respon dient que ella no ho percep així, sinó que a cops, no sempre, la participació funciona segons la implicació dels membres que participen perquè costa mantenir la constància en la participació en òrgans i assistint periòdicament a totes les reunions que es convoquen. Tot i així, considera que la participació és la via més adequada de treball. Afegeix que li agradaria saber quina és la entitat a la qual no se li ha donat una resposta. Considera que alguna vegada hagi pogut passar però en general es respon a les demandes, fins i tot a cops sent un pèl permissiu, tenint en compte les limitacions jurídiques o normatives que imposa la llei i que són necessàries alhora de les responsabilitats que té l'Ajuntament envers l'activitat que permet. En aquest sentit, matisa que tal volta s'han denegat propostes presentades perquè no complien la llei. En aquesta mateixa línia, na **Maria Isabel Bauzà** comenta que a vegades es dóna la sensació de que no s'ha escoltat, però en realitat sí que s'ha fet però com que no era tècnicament viable, sembla que per aquest fet de denegar la petició, l'Ajuntament ja s'allunyi. Prossegueix afegint-hi un altre problemàtica, la coresponsabilitat de les entitats. Amb altres paraules, les entitats han de poder respondre a la responsabilitat de participar que elles mateixes reclamen.

El **tècnic de Cultura** considera que la participació té cicles i punts àlgids. “Fa uns anys si ens haguessin dit que ens reuniríem a l’Espai na Camel·la, no m’ho hagués cregut”. Hi ha associacions que veuen l’oportunitat i aconseguen el que volen. Ara bé, comenta que hi ha altres aspectes en què el marc legal no permet fer les activitats que es demanen. Per exemple, al pati de na Camel·la, les associacions hi volen fer activitats des de fa anys però l’espai pertany a la Conselleria i per molt que s’hagin fet reunions amb aquesta, no deixen usar aquest espai per concerts ja que és una decisió que pertany a l’equip directiu.

En **Carles Grimalt** repren l’argument de la representant d’APROSCOM sobre la llunyania que senten les associacions i entitats envers l’Ajuntament. Comenta que fa uns anys el jovent demanava un casal de joves. També es va demanar un soterrani a la delegació de Cultura per fer servir com a local d’assaig de grups musicals, però en cap dels dos casos mai es va obtenir una resposta. El tècnic de **Cultura** contesta que el soterrani es va haver de tancar perquè era una ratonera i no complia amb la normativa mínima. Na **Catalina Riera** afegeix que, tot i sent conscients de les limitacions jurídiques que constreixen l’execució d’activitats, pensa que l’Ajuntament és bastant permissiu ja que en cas contrari, no es podria fer res. Però recorda la responsabilitat de la realització d’activitats que acaba recaient en l’Ajuntament i que són ells qui se la juguen. Prossegueix dient que vivim una normativització dels assumptes més elevada que en èpoques anteriors i això cal saber-ho explicar i comunicar de forma detinguda a la ciutadania. **Antònia Llodrà** reafirma l’argument de na **Catalina Riera**, especificant que qualsevol acte que es fa de dia comporta uns riscos que la gent desconeix. Per concloure aquesta idea, el **tècnic de Cultura** acaba dient que si féssim un barem de la col·laboració de l’Ajuntament amb les associacions, considera que seria positiu i que hi ha molta col·laboració.

El **representant de l’Associació de veïns/es de Son Macià** aprofita l’ocasió per explicar la reorganització de l’Associació de veïns/es de Son Macià. Comenta que els habitants notaven que últimament hi havia hagut una deixadesa del nucli. Aprofitant el tarannà polític, actiu i de mobilització social de la gent, decidiren crear una associació per poder canalitzar i comentar les prioritats del nucli a l’Ajuntament. Com a ciutadà, considera que la participació ciutadana és positiva i que aquest Pla també, “trobo que hem tardat massa en comptar amb la gent”. Opina que la ciutadania sap quines són les seves prioritats i aquest coneixement ciutadà s’ha de vehicular en les polítiques municipals d’alguna manera. De fet, el tema dels pressupostos participatius és un dels elements que des de Son Macià s’ha traslladat a l’Ajuntament i els hi agradaria molt poder fer-ne un. També opina que tot procés participatiu hauria d’englobar a les persones de classe més humil i fer que es sentin partícips en la construcció del seu municipi. Entén que les que participen en associacions o entitats solen ser de classe mitja i tenen temps lliure per dedicar-ho a aquests assumptes. Però troba clau que els processos participatius englobin a una majoria de persones.

La **representant d'APROSCOM** comenta que per a que puguin participar més entitats i associacions, falta més comunicació del que és el Pla i del treball en participació que s'està fent des de l'Ajuntament ja que sinó, costarà engrescar a les entitats a que vinguin. Falta més informació i saber que és el Pla. Ella pensava que es vindria a presentar un treball més elaborat i avançat però ha vist que tot just s'acabava de llançar el procés. **Cristina Capó**, en aquesta mateixa línia, comenta que la carta d'invitació al grup impulsor que es va enviar a les entitats no s'entén del tot bé. En aquest argument, la **tècnica de Desenvolupament Local** i **Neus Ramis** responen que es va complementar l'enviament de la carta amb una telefonada explicativa del que consistia la reunió i el Pla. **Cristina Capó** pregunta si no hi ha massa tècnics i polítics i massa poques entitats. Es respon dient-li que el grup impulsor és un grup de seguiment constituït per poques persones que ha de vetllar per la transparència i seguiment del procés. Considera que s'ha de donar més motivació a les entitats per què motivin a la gent. Na **Catalina Riera** aclareix que encara no s'ha fet una campanya informativa pública sobre aquest assumpte perquè per deferència es volia primer de tot explicar el Pla al grup impulsor. Potser s'hauria de fer una campanya més mediàtica per motivar a les persones a participar.

Finalment es produeix un intercanvi d'opinions sobre si mantenir a les entitats que no han pogut venir o si no tenen intenció de col·laborar, cercar-ne d'altres. La **tècnica de Desenvolupament Local** es compromet a telefonar-les i demanar-les el parer. Es queda amb el grup impulsor que la pròxima reunió es farà un cop s'hagi acabat la diagnosi, que serà el mes de Juliol.

I sense més intervencions es dona per finalitzada la reunió.